

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa E. A.
przeciwko P. Spółce Akcyjnej w L. Oddział Ł.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 czerwca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 18 sierpnia 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżący wskazał na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, a nawet na nieważność postępowania to nie występują te przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Pozbawienie strony możliwości obrony swych praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.) polega na tym, że strona na skutek wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej nie mogła brać i nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części, jeżeli skutki tych wadliwości nie mogły być usunięte przed wydaniem orzeczenia kończącego postępowanie w danej instancji (por. np. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1998 r., III CKN 34/98, Prok. I Prawo z 1999 r., nr 5, poz. 41, z dnia 10 maja 2000 r., III CKN 416/98, OSNC 2000, nr 12, poz. 220, z dnia 6 maja 2003 r., I CZ 43/03, niepubl., z dnia 19 marca 2004 r., IV CK 216/03, niepubl.).

Przy analizie, czy doszło do pozbawienia strony możliwości działania należy w pierwszej kolejności rozważyć, czy nastąpiło naruszenie przepisów procesowych, następnie ustalić, czy uchybienie to wpłynęło na możliwość strony do działania w postępowaniu, a w końcu trzeba zbadać, czy pomimo zaistnienia tych okoliczności strona mogła bronić swoich praw w procesie. Tylko w razie kumulatywnego spełnienia wszystkich tych przesłanek można przyjąć, że strona została pozbawiona możliwości działania (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2004 r., III CK 290/02, LEX nr 164001; z dnia 13 listopada 2007 r. III UK 57/07, LEX nr 897947; z dnia 28 marca 2008 r., V CSK 488/07, LEX 4243315).

Przed wszystkim należy podnieść, że skarga kasacyjna przysługuje od wyroku Sądu drugiej instancji i brak jakiegokolwiek podstawy do oceny, jakoby zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego zapadł w warunkach nieważności. W sprawie nie zachodziła powaga rzeczy osądzonej ze względu na ustanowienie postanowieniem z dnia 12 lutego 2014 r. przedmiotowej służebności przesyłu.

Nie doszło także do pozbawienia powódki obrony jej praw w toku postępowania pierwszoinstancyjnego. Sąd Okręgowy na rozprawie w dniu 30 listopada 2015 r. opisał okazany mu dokument w postaci mapy oraz wynikające z niej dane, a obecny na rozprawie pełnomocnik powódki, nie zgłosił zastrzeżenia do protokołu rozprawy z tym związanego. Nie było to pismo procesowe,

lecz dokument prywatny stanowiący element materiału dowodowego sensu *largo*, służący do oceny dowodów, w tym zeznań świadka D. K..

Niedoręczenie tego dokumentu bezpośrednio pełnomocnikowi powódki nie daje podstaw - wobec jego ujawnienia na rozprawie - do uznania wpływu tego uchybienia na wynik sprawy. Przepis art. 132 § 1 k.p.c. ma na celu przyspieszenie postępowania i służy temu celowi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2017 r., V CZ 18/17, LEX nr 2255439).

Zaskarżone skargą kasacyjną orzeczenie oczywiście narusza prawo, gdy jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, albo zostało wydane w wyniku błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest w sposób pewny i niewątpliwy z góry widoczne dla prawnika, bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2003 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100). W skardze nie zostały przytoczone wystarczające argumenty (wywód prawny) świadczące o kwalifikowanym naruszeniu prawa przez Sąd Apelacyjny. Przypomnieć należy, że jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest stanowisko skarżącego, że jest ona oczywiście uzasadniona, to w uzasadnieniu wniosku powinien on zawrzeć wywód prawny wykazujący takie kardynalne naruszenie prawa (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r., II CZ 89/2005, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 135, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 2004/06, LEX nr 421035, z dnia 24 lutego 2006 r., IV CSK 8/06, LEX nr 201037). Skarga kasacyjna takiego przekonywującego wywodu nie zawiera.

Skarga kasacyjna w istocie rzeczy kwestionuje wiążące Sąd Najwyższy ustalenie (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), że sporna linia istniała już w 1972 r. i w związku z tym należało uwzględnić w sprawie zarzut zasiedzenia służebności przesyłu.

Z tych względów, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw